

Wat is er nodig om aan vroegtijdige zorgplanning te werken binnen een woonzorgcentrum?

Hoewel er al wel onderzoek bestaat dat aantoont dat **vroegtijdige zorgplanning (VZP)** een positieve invloed heeft op de kwaliteit van leven, blijft het een uitdaging om de dienst te integreren in de bestaande zorg.

Op basis van een systematisch literatuuronderzoek hebben de auteurs relevante onderzoeksresultaten gebundeld. Daaruit hebben ze een lijst opgemaakt van voorwaarden om aan VZP te kunnen doen **binnen een woonzorgcentrum**, zijnde:

1. Voldoende kennis en vaardigheden
 - Is er een zorgverlener beschikbaar die beschikt over de nodige vaardigheden om aan VZP te doen?
 - Zijn bewoners, familie en zorgverleners voldoende op de hoogte over VZP en bijkomende legale aspecten ervan?
 - Zijn bewoners en familie voldoende op de hoogte over het ziekteverloop en de prognose?
2. Bereidheid en kunde om aan VZP te doen
 - Zijn bewoners, familie en zorgverleners bereid om deel te nemen aan VZP?
 - Is er een palliatieve zorgcultuur in het woonzorgcentrum?
 - Voelen zorgverleners zich voldoende vertrouwd en comfortabel om aan VZP te doen?
 - Heeft de bewoner de geestelijke capaciteit om levenseindebeslissingen te bespreken?
 - Zijn de wensen en voorkeuren van de bewoner bekend bij de zorgverleners, de familie en binnen de dienst?
3. Een goede verstandhouding
 - Een goede verstandhouding tussen het personeel en de familie, mantelzorgers en de bewoner
 - Goede familiale relaties in de betrokken familie
4. Beschikbaarheid van een administratief systeem voor het documenteren van wensen en de geleverde zorg
 - Een geschreven rapport van wensen en voorkeuren van de bewoner (leesbaar, beschikbaar en duidelijk), beschikbaar op de dienst
 - Continue afstemming van de wensen van de zorgverleners en de bewoner met feedback op de geleverde zorg aan de zorgverleners
5. Ondersteunende omgeving binnen het woonzorgcentrum
 - Voldoende middelen en tijd beschikbaar voor VZP
 - VZP is onderdeel van standaardzorg
 - VZP is geïncorporeerd in een gemeenschapsgerichte aanpak
 - Er is een gespecialiseerde dienst voor palliatieve zorg aanwezig in het woonzorgcentrum

Deze voorwaarden kunnen zich vertalen in doelstellingen die op langere termijn kunnen verwezenlijkt worden. Het is duidelijk dat er verandering nodig is op verschillende niveaus (individueel, team, instelling) en bij de verschillende betrokken partijen (bewoner, familie, zorgkundigen en management) om VZP te kunnen toepassen in het woonzorgcentrum. Ook voorgaand onderzoek toont aan dat een systeem-gerichte aanpak nodig is om verandering te bekomen.

Dit literatuuronderzoek vormt het startpunt van een groter onderzoek aan de VUB. Het onderzoek doelt op het implementeren en evalueren van VZP in de Vlaamse WZC in een gerandomiseerde studie. Meer info [kan je hier lezen](#).

[Joni Gilissen, Lara Pivodic, Tinne Smets, Chris Gastmans, Robert Vander Stichele, Luc Deliens, Lieve Van den Block. Preconditions for successful advance care planning in nursing homes: A systematic review. International Journal of Nursing Studies. 2017\(66\),pp47–59](#)

Trefwoorden:

vroegtijdige zorgplanning
literatuuronderzoek
woonzorgcentra

Samenvatting door Jessica Fraeyman.